

Sandheden om Mellemøsten?

Kursus arrangeret af
Foreningen af lærere i samfundsfag, Historielærerforeningen &
Religionslærerforeningen

Tirsdag d. 11. december 2018

Hasseris Gymnasium
Hasserisvej 300
9000 Aalborg

Kursusprogram

08:00-08:45 **Ankomst og morgenmadsbuffet**

08:45-09:00 **Velkomst**

09:00-10:00. **Hvorfor er der altid krig i Mellemøsten?**

v. Peter Viggo Jakobsen

Der er tre ting, man kan tage for givet her i livet. De første to er død og skat. Den tredje er krig i Mellemøsten. Mellemøsten er den mest krigsplagede region i verden, og det har den været siden starten af 1900-tallet. Dette oplæg forklarer årsagerne til de mange krige, hvordan de har ændret karakter undervejs, og hvad det er for kræfter, der nærer krigen i regionen i dag. Endelig ser oplægget på mulighederne for at ændre tingene i en mere positiv retning fremover og på de konsekvenser, som krigen har for Europa og Danmark.

10:00-10:20. **Kaffepause**

10:20-11:20. **Parallel-session I**

a) Den mellemøstlige stat i regional og international politik

v. Lars Erslev Andersen

Staterne i Mellemøsten er vidt forskellige; fra de folkerige men fattige, ressourcetsvage og populistiske stater i Levanten til de rige autoritære stater med små befolkninger på Den Arabiske Halvø. De er alle præget af stor magtkoncentration om små eliter og kolossal ulighed. I forelæsningen vil vi navnlig fokusere på to stater, nemlig Saudi-Arabien, som i disse år gennemgår en dramatisk forandring og Libanon, der trods sit patchwork af forskellige religiøse grupperinger, store antal flygtninge og placering i centrum af de mellemøstlige konflikter, er overraskende stabil. Ved at fokusere på Libanon og Saudi-Arabien kan vi samtidig berøre de store konflikter mellem Iran og Saudi-Arabien (sunni - shia), Syrienkrigen samt den ukuelige jihadisme, som vedbliver at komplicere konflikterne.

b) Sekterisk politik i et nyt Mellemøsten - analytiske perspektiver på Shia/Sunni-debatten før og efter de arabiske revolter

v. Morten Valbjørn

I hvilken grad, hvorfor og hvordan giver det mening at tale om et 'nyt sekterisk Mellemøsten'? Dette spørgsmål vil her blive adresseret ved bl.a. at diskutere i) hvad sekterisk politik egentlig er, og hvorfor det kan være nyttigt at sondre mellem forskellige former for sekterisme, ii) hvor 'ny' den 'nye sekterisme' egentlig er og hvor den især manifesterer sig, iii) hvordan man kan forklare frem/genkomsten af sekterisk politik i et 'nyt Mellemøsten', og endeligt iv) hvilke implikationer dette har for forskellige aspekter af mellemøstlig politik vedrørende demokratisering/autoritære regimer, regional konflikt/samarbejde og islamisme.

11:20-12:35. Frokost

12:35-13:35. Parallel-session II

a) Jerusalem på korsfarertiden - her og der og overalt

v. Kurt Villads Jensen

Jerusalem! Her byggede Salomon sit tempel, Jesus blev korsfæstet og genopstod, Muhammad red gennem de syv himle til Guds trone. Jerusalem var fokuspunktet for middelalderens vesteuropæere, for deres bønner og længsel efter fred med Gud. I 1099 førte det til de første korsfareres ekstremt blodige erobring af den hellige by, men også til en storstilet eksport af Jerusalem tilbage til Vesteuropa i form af relikvier og små sten. Jerusalem var overalt. Hvorfor var det så vigtigt i middelalderen at kontrollere det fysiske rum og sikre, at den hellige grav var velforvaret? Hvor store er de teologisk strukturelle ligheder mellem jødedom, kristendom og islam, og hvorfor skulle de kæmpe om det samme land?

b) Voldelig ekstremisme: Rekruttering af unge

v. Anja Dalgaard-Nielsen

Du støder på fænomenet i medierne. Dine elever støder på det i medierne. Måske har du også mødt det på de sociale medier eller i klasseværelset i form af elever, der flirter med militante ideer eller netværk. Oplægget ser nærmere på den militante islamismes og andre voldelige ekstremisters fortælling om verden. Vi spørger, hvad det er, der kan gøre den fortælling så besnærende for nogen. Vi skal også se på svaghederne og sprækkerne i fortællingen. Det er vigtig viden, hvis du vil være med til at forebygge. Eller hvis du blot vil sikre dig, at du kommunikerer på en måde, der ikke spiller med på militante gruppers snak om krig og på deres stærkt dualistiske verdenssyn.

13:35-13:55. Kaffepause

13:55-14:55. Parallel-session III

a) Hvad er Sharia?

v. Jakob Skovgaard-Petersen

Politikere og medier taler om Sharia, men ved de, hvad det er? Det er der ikke så meget, der tyder på. De synes at mene, at det er den lov, som er praktiseret i den muslimske verden, men det er årtier eller århundreder siden, at den klassiske islamiske jura var den lov, man studerede og applicerede. I det 19. århundrede kom den territoriale stat med et centraliseret retssystem, der enten var helt overtaget fra kolonimagterne eller omskabte den klassiske jura til et helt nyt system, inddelt i de europæiske retsområder og udpindet i paragraffer og artikler. Foredraget gennemgår, hvad den klassiske islamiske jura var, forskellen mellem sharia og fiqh, og de moderniseringer af systemet, som gjorde det ukendeligt. Endelig gennemgår det islamisk juras status i dag i forskellige udvalgte lande.

b) EU's flygtningedilemmaer

v. Marlene Wind

Ingen tvivl om, at flygtningestrømmen fra Syrien og Nordafrika har været en af de største udfordringer for EU-samarbejdet, men spørgsmålet er hvorfor? Målt i antal burde en million ud af en halv milliard europæere ikke udgøre en uoverkommelig opgave. Alligevel udviklede tilstrømningen sig til at være en af fællesskabets allerstørste kriser, der ikke blot har væltet regeringer i flere europæiske lande, ført til vækst i højrepopulistiske bevægelser og partier, men også fået mainstream partier til at foreslå løsninger på krisen, der for blot få år siden næppe ville have været tænkelige. Dette oplæg ser på baggrunden for EU's reaktion i 2015-17/18, problemerne med Dublin- og Schengenreglerne, EU's omfordelingsproblemer, EU's nye politik-forslag på asyl og flygtningeområdet og endelig på, at det europæiske kontinent i de kommende årtier vil få brug for arbejdskraft udefra.

14:55-15:15. Kaffepause

15:15-16:45. Mellemøstens betydning for verden

v. ordstyrer Clement Kjersgaard og med deltagelse af Uffe Ellemann-Jensen, Mogens Lykketoft, Per Stig Møller og Villy Søvnald

Igen og igen drages verdens opmærksomhed i retning af Mellemøsten: Kuwait, Israel-Palæstina, Irak, Det Arabiske Forår, Iran, Libyen og Syrien er blot nogle af de nøgleord, der på hver deres måde har været med til at definere Mellemøsten i verden over de sidste 30 år. Under ledelse af Clement B. Kjersgaard beder vi her Uffe Ellemann-Jensen, Mogens Lykketoft, Per Stig Møller og Villy Søvnald om at se tilbage og om at se frem i forhold til Mellemøstens betydning for international politik og dansk udenrigspolitik.

16:45-17:05. Kaffepause

17:05-18:05. Adam Holm i samtale med tidl. ambassadør Ole Wøhlers Olsen om borgerkrigen i Syrien og fremtiden for landet og regionen

På hver deres måde har journalist og ph.d. i moderne historie, Adam Holm og tidligere ambassadør for Saudi Arabien (1987-1994), Syrien (1999-2005) og Algeriet (2006-2010) Ole Wøhlers Olsen et fuldstændigt unikt indblik i Mellemøsten og Syrien. Ole Wøhlers Olsen har i årtier været i midten af mellemøstligt diplomati og blev i 2003 guvernør for Basra-provinsen. Adam Holm har gentagne gange besøgt Damaskus under borgerkrigen og bl.a. undersøgt den opbakning, som Assad-regimet stadig nyder i dele af landet. Hver for sig – og til sammen – har de et unikt indblik i de liv, der leves i landet og den udvikling, som Syrien har gennemgået.

18:05-18:15. Kaffepause

18:15-19:00 Fagkonsulenter

Kurset giver mulighed for oplæg og diskussion med fagkonsulenten for historie og religion, Christian Vollmond, og fagkonsulenten for samfundsfag, Bent Fischer-Nielsen; herunder mulighed for opfølgning på betydningen af gymnasireformen.

19:00-20:00. Aftensmad

20:00-21:00. Øjenvidneskildringer fra Syrien og Irak

v. Puk Damsgård

Grundet Puk Damsgårds bopæl i Kairo og forpligtelser som DR's Mellemøstenkorrespondent, så er dette oplæg betinget af, at hun er i Danmark på pågældende tidspunkt. Såfremt, at det ikke viser sig muligt at gennemføre oplægget, så vil en anden oplægsholder træde i hendes sted.

Tilmelding til kurset

Der er et begrænset antal pladser til kurset, der afsættes efter et princip om "først til mølle". Tilmelding skal finde sted senest d. 31. august på e-mail ja@hasseris-gym.dk

Tilmelding sker ved, at hver institution sender en samlet tilmelding for historie-, religions- og samfundsfagslærere i *én samlet mail*. Herefter vil det også være muligt at lave "efter-tilmeldinger" og/eller enkelt-tilmeldinger. Uafhængig af tilmeldingsformen, så er det vigtigt, at der angives navne, fag (re/sa/hi) samt mailadresser på de tilmeldte samt institutionens EAN-nummer.

Der er en egenbetaling på 2.250 kr. pr. deltager. Der kan frit meldes afbud frem til d. 31. august. Herefter betragtes tilmeldingen som bindende. Institutioner er altid velkomne til at ændre navne på deltagere (i så fald skal dette meddeles pr. mail til ja@hasseris-gym.dk), men ved afbud efter d. 31. august så opkræves det fulde kursusgebyr.

Praktisk information

Parkeringsforhold

Hasseris Gymnasiums parkeringsplads stilles til rådighed. Af hensyn til logistikken, så opfordrer vi dog til a) samkørsel i videst mulige omfang samt b) at man kører i god tid, således at man er forberedt på at finde alternative parkeringsmuligheder, hvis der viser sig at være pres på gymnasiets parkeringsplads.

Vi tager forbehold for, at programændringer kan forekomme.

Spørgsmål om tilmelding o.l. rettes til ja@hasseris-gym.dk